

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

Навчально-науковий інститут агроекології та землеустрою

05-028-131S

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

SYLLABUS

Регіональна політика сталого розвитку в Україні		Regional policy of sustainable development in Ukraine
Шифр за ОП	OK 10	Code in Educational Program
Освітній рівень: магістерський (другий)		Educational level: Master's (second)
Галузь знань Сфера обслуговування	24	Fields of knowledge Service sector
Спеціальність Туризм і рекреація	242	Field of Study: Travel, tourism and leisure
Освітня програма: Туризм і рекреація		Degree Programme: Travel, tourism and leisure

м. Рівне – 2024

Силабус навчальної дисципліни **Регіональна політика сталого розвитку в Україні** для здобувачів вищої освіти ступеня «магістр», які навчаються за освітньо-професійною програмою **Туризм**, за спеціальністю **242 Туризм**. Рівне. НУВГП. 2024. 14 стор.

Розробник силабусу:

Клименко Людмила Валентинівна, кандидат сільськогосподарських наук, доцент

ОПП на сайті університету: [ОП-2023](#)

Силабус схвалений на засіданні кафедри туризму та готельно-ресторанної справи

Протокол № 1 від "03" вересня 2024 року

Завідувач кафедри:

е-підпис Коротун С.І., к.географічних наук, доцент

Керівник ОП:

е-підпис Коротун О.П., к.економічних наук, доцент

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІ агроєкології та землеустрою

Протокол № 2 від "24" вересня 2024 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІАЗ:

е-підпис Прищепка А.М., д.с.-г.н., професор

Попередня версія силабусу **05-02-26S**

© НУВГП, 2024

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ*	
Ступінь вищої освіти	<i>Магістр</i>
Освітня програма	<i>Туризм</i>
Спеціальність	<i>242 «Туризм»</i>
Рік навчання, семестр	<i>1-й рік навчання, 2-й семестр</i>
Кількість кредитів	<i>5 кредитів ЄКТС</i>
Лекції:	<i>26 год. – д.ф.н.; 2 год. – з.ф.н.</i>
Практичні заняття:	<i>24 год. – д.ф.н.; 14 год. – з.ф.н.</i>
Самостійна робота:	<i>100 год. – д.ф.н.; 134 год. – з.ф.н.</i>
Курсова робота:	<i>-</i>
Форма навчання	<i>Денна, заочна</i>

Форма підсумкового Екзамен
контролю

Мова викладання Українська

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА*

ПРОФАЙЛ ЛЕКТОРА

*Клименко Людмила Валентинівна,
кандидат сільськогосподарських наук,
доцент*

Вікіситет

ORCID

Як комунікувати

<https://cutt.ly/3f9CZBG>

<https://orcid.org/0000-0001-9030-0506>

l.v.klimenko@nuwm.edu.ua

<https://exam.nuwm.edu.ua/user/profile.php?id=31610>

ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Мета та завдання

Навчальна дисципліна «Регіональна політика сталого розвитку в Україні» належить до числа новітніх навчальних курсів і передбачає міждисциплінарний і системний підхід до вивчення основних проблем взаємодії людини і навколишнього середовища з точки зору принципів і стратегії сталого розвитку суспільств (регіонів, країн).

Актуальність навчальної дисципліни «Регіональна політика сталого розвитку в Україні» полягає в необхідності у професійній діяльності розуміти особливості переходу суспільств на всіх рівнях (від об'єднаних територіальних громад, міст, районів, регіонів і країни в цілому) до їх сталого розвитку. Здійснити перехід районів, регіонів і країни на засади сталого розвитку можливо лише за умов наявності стратегій їх сталого розвитку, що потребує у здобувачів ВО набуття теоретичних і практичних знань, умінь і компетентностей з кількісного і якісного оцінювання станів соціальної, економічної, екологічної сфер життєдіяльності адміністративно-територіальних одиниць (АТО), проведення SWOT-аналізу та розробки стратегій їх сталого розвитку (як нормативного документу).

Об'єкти вивчення навчальної дисципліни є процеси, що протікають в соціо-економіко-екологічних (СЕЕ) системах різних АТО.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є показники, які характеризують стан соціальної, економічної, екологічної сфер АТО.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Регіональна політика сталого розвитку в Україні» є формування знань, умінь, компетентностей розробки стратегій сталого розвитку АТО (регіонів, країни).

В результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен знати:

- основні напрямки державної політики щодо забезпечення сталого розвитку регіонів, країни;
- глобальні екологічні проблеми людства – ресурси і розвиток, антропогенні впливи на біосферу;
- поняття про сталий розвиток, зміст міжнародних документів з проблем сталого розвитку;
- рекомендації Конференцій ООН з навколишнього середовища і розвитку;
- соціальні, економічні, екологічні передумови сталого розвитку регіону;
- індикатори сталого розвитку;

вміти:

- проводити SWOT-аналіз стану СЕЕ системи регіону;
- здійснювати кількісну і якісну оцінку станів соціальної, економічної і екологічної сфер регіонів;
- оцінювати стан соціальної, економічної, екологічної сфер регіонів та виявляти пріоритети їх сталого розвитку;
- формулювати місію, мету, стратегічні, операційні цілі, завдання сталого розвитку регіонів;
- здійснювати моніторинг стану соціальної, економічної, екологічної сфер регіонів;

набути компетентностей:

- розробки документа «Стратегій сталого розвитку регіону»;

готовності до участі розробки стратегій сталого розвитку АТО (в якості учасника робочої групи, консультанта, керівника робочої групи, експерта).

Посилання на розміщення освітнього компоненту на навчальній платформі Moodle, на платформі освітніх програм та їх освітніх компонентів

на навчальній платформі Moodle

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1526>

**Передумови вивчення*
(місце освітнього компоненту в структурно-логічній схемі)**

Передумови вивчення забезпечують такі навчальні дисципліни: Методи наукових досліджень, Рекреалогія

Компетентності

<p>ЗК2. Здатність вести професійну діяльність у міжнародному та вітчизняному середовищі.</p> <p>ЗК7. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК8. Здатність діяти на засадах розуміння цивілізаційних гуманітарних цінностей та глобалізаційних процесів, пріоритетів національного розвитку.</p> <p>ЗК9. Здатність знаходити шляхи та методи здійснення науково-обґрунтованих організаційних заходів щодо запобігання забрудненню довкілля у сфері туризму.</p> <p>СК1. Здатність застосовувати у професійній діяльності категорійно-термінологічний апарат, концепції, методи та інструментарій системи наук, що формують науковий базис туризму та рекреації.</p> <p>СК4. Здатність організовувати діяльність та співпрацю суб'єктів регіонального, національного та міжнародного туристичних ринків на засадах сталого розвитку з урахуванням світового досвіду.</p> <p>СК7. Здатність розробляти та впроваджувати інновації в діяльності суб'єктів туристичного ринку</p> <p>СК10. Здатність використовувати шляхи та методи здійснення науково-обґрунтованих організаційних заходів щодо запобігання забрудненню довкілля у сфері туризму.</p>
Програмні результати навчання
<p>РН4. Проводити аналіз геопросторової організації туристичного процесу, проектувати його стратегічний розвиток на засадах сталості.</p> <p>РН10. Приймати ефективні рішення у сфері туризму та рекреації щодо розв'язання широкого кола проблем, зокрема безпеки і якості туристичного обслуговування.</p> <p>РН12. Аналізувати, формулювати і реалізовувати національну та регіональну туристичну політику, вдосконалювати механізми управління туристичними дестинаціями на національному, регіональному та локальному рівнях.</p>

СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА	
<i>Лекцій – 26/2 год. Практичні – 24/14 год. Самостійна робота – 100/134 год.</i>	
Методи та технології навчання	Лекції, презентації, обговорення, ситуаційні дослідження
Засоби навчання	Мультимедіа, проекційна апаратура, інформаційно-комунікаційні системи, програмне забезпечення

ЛЕКЦІЙНІ, ПРАКТИЧНІ ТА ЛАБОРАТОРНІ ЗАНЯТТЯ	
Тема	
Кількість годин, результати навчання, література	Зміст тем
Тема 1. Сутність сталого розвитку як трансдисциплінарна галузь знань	
лекцій – 2 год./0,5 практ. – 2 год./1 сам.р.-10/12 РН 4 Література: [1-3, 9]	Визначення і сутність стратегії сталого розвитку. П'ять головних принципів переходу суспільства до сталого розвитку. Історія формування концепції сталого розвитку. Об'єкти, предмет, методи навчальної дисципліни стратегії сталого розвитку. Завдання стратегії сталого розвитку. Відображення питань сталого розвитку у законодавстві України.
Тема 2. Наукові і світоглядні передумови формування засад сталого розвитку	
лекцій – 2 год. практ. – 2 год. сам.р.-10/12 РН 4 Література: [1-3]	Світоглядна і методична спадщина стародавніх цивілізацій. Досвід стародавньої Греції. Наукова школа А.Сміта. Передумови формування засад стійкого розвитку. Аналіз наукових праць М.Реймерса, Л.Г. Мельника, М.І. Долішнього. Необхідність втілення в життя ідей „Порядку денного на ХХІ століття”. Суть регіональних стратегій стійкого розвитку.
Тема 3. Поняття системи і її розвитку	
лекцій – 2 год./0,5 практ. – 2 год./1 сам.р.-8/11 РН4, РН12 Література: [1-3]	Суть терміну „система”. Три класи систем: неорганізована, неорганічна, органічна. Поняття розвитку. Поняття порядку і хаосу. Відкритість, стаціонарність системи. Механізми стійкості систем. Функції системи.
Тема 4. Формування системи «суспільство-природа»	

лекцій – 2 год. практ. – 2 год. /1 сам.р.-8/11 РН4, РН12 Література: [1-3]	Еволюція Всесвіту і біосфери. Еволюція людини і суспільства. Етапи еволюції людини. Світоглядна і методична спадщина давніх цивілізацій. Формування моральних принципів і обмежень в суспільстві. Формування системи «етнос-біосфера». Фази етногенезу. Поняття етноландшафта.
Тема 5. Принципи забезпечення сталого розвитку	
лекцій – 2 год. практ. – 2 год. /1 сам.р.-8/11 РН4, РН10, РН12 Література: [1-3, 5-6]	Суть принципу економічного зростання. Принципи охорони природи і сталого розвитку. Принципи суспільної організації в просторі. Принцип організації в часі. Принцип забезпечення екологічної стійкості. Принцип збалансованого природокористування. Принципи єдності економічних і екологічних цілей. Принципи екологічних цілей. Принципи екологічної мотивації.
Тема 6. Розвиток соціо-економіко-екологічних систем	
лекцій – 2 год. практ. – 2 год. /1 сам.р.-8/11 РН4 Література: [1-3]	Уявлення про соціо-економіко-екологічні системи (СЕЕ системи). Сутність СЕЕ системи. Класифікація СЕЕ систем. Аналіз розвитку СЕЕ систем. Характеристика категорії «розвиток» СЕЕ систем. Характеристика СЕЕ систем за додатковими ознаками і показниками.
Тема 7. Особливості розроблення регіональної стратегії розвитку	
лекцій – 2 год. практ. – 2 год. /1 сам.р.-8/11 РН4, РН10, РН12 Література: [1-4, 9]	Етапи взаємодії суспільства і довкілля. Особливості розроблення регіональної стратегії розвитку. Суть методології оцінки соціо-економіко-екологічного розвитку регіонів. Алгоритм розрахунку індексів соціо-економіко-екологічного розвитку регіонів. Формули переведення базових показників різних типів до нормованого виду у шкалу від 0 до 1. Принцип агрегування показників через їх вертикальне згортання як середньоарифметичне або середньогометричне.
Тема 8. Методологія проведення SWOT-аналізу стану СЕЕ системи регіону	
лекцій – 2 год. практ. – 2 год. /1 сам.р.-8/11 РН4 Література: [21-3, 8]	Суть методології проведення SWOT-аналізу стану СЕЕ системи регіону. Призначення SWOT-аналізу. Переваги та недоліки SWOT-аналізу стану СЕЕ системи регіону. Основні етапи проведення SWOT-аналізу. Особливості залучення громадськості до проведення SWOT-аналізу, формулювання сильних і слабких сторін та можливостей і загроз, у розвитку СЕЕ системи регіону. Особливості розробки стратегії сталого розвитку СЕЕ системи регіону на підставі SWOT-аналізу.
Тема 9. Особливості проведення соціо-економіко-екологічного аналізу регіону	
лекцій – 4 год. /0,5 практ. – 2 год. /1 сам.р.-8/11 РН4 Література: [1-3, 6, 8-9]	Структура соціо-економіко-екологічних систем регіонів. Процеси трансформації структури СЕЕ систем регіонів. Мета розробки стратегії сталого розвитку регіону. Аналіз та основні тенденції соціо-економіко-екологічного розвитку. Соціальна сфера, економічна, екологічна сфери. Основні етапи розробки стратегії сталого розвитку. Обґрунтування мети, стратегічного бачення, цілей пріоритетних напрямків, стратегічних і операційних цілей сталого розвитку регіону.
Тема 10. Особливості формулювання бачення, мети стратегічних і оперативних цілей сталого розвитку регіону	
лекцій – 2 год. практ. – 2 год. /1 сам.р.-8/11 РН4, РН10, РН12 Література: [1-3]	Змістовна суть стратегічного бачення, місії, мети сталого розвитку регіону. Формулювання бачення розвитку регіону – творче та інтеграційне завдання. Основне призначення стратегічних, оперативних цілей та завдань розвитку регіону. Особливості підготовки оперативних цілей і завдань.
Тема 11. Особливості визначення оперативних цілей і завдань у сфері досліджень та інновацій	
лекцій – 2 год. практ. – 2 год. /1 сам.р.-8/11 РН4, РН10 Література: [1-3]	Поняття смарт-спеціалізацій. Цілі смарт-спеціалізацій. Очікувані результати від впровадження смарт-спеціалізацій. Інструменти для впровадження оперативних цілей і завдань у сфері досліджень та інновацій. Приклади вдалого застосування смарт-спеціалізацій для переходу регіону на засади сталого розвитку.
Тема 12. Особливості розробки планів заходів із реалізації стратегій сталого розвитку регіонів	

лекцій – 2 год. /0,5 практ. – 2год. /1 сам.р.-8/11 РН4, РН10, РН12 Література: [1-3, 5]	Процедура затвердження стратегії сталого розвитку регіону. Особливості розробки плану заходів із реалізації стратегії сталого розвитку регіону. Зміст планів заходів із реалізації стратегій розвитку регіону. Особливості визначення, відбору для реалізації програм заходів, проектів і завдань для реалізації стратегії сталого розвитку регіону.
--	--

Форми та методи навчання	
Використовуються традиційні та інноваційні методи, технології навчання та викладання. Словесно-інформаційний і наглядно-демонстративний методи: пояснення, презентації, відео, інтерактивна взаємодія, дискусія. Аналітичні методи: студенти вивчають наукові статті та книги для розширення розуміння конкретних проблем зі сталого розвитку. Самостійна робота: У контексті самостійної роботи застосовуються пошукові інтернет-системи та прикладні комп'ютерні програми. Здобувачі можуть отримувати індивідуальні консультації, рекомендації та інформаційні ресурси для покращення навичок та знань, або виконання завдань науково-дослідницького характеру.	
Інструменти, обладнання, програмне забезпечення	
-технічні засоби навчання: мультимедійне обладнання, ноутбук; -програмне забезпечення: MS Windows, доступ до Інтернет; -програмне забезпечення: система дистанційного навчання Moodle.	
Порядок та критерії оцінювання	
Для досягнення цілей та завдань курсу студентам потрібно засвоїти теоретичний матеріал та здати модульні контролі знань, а також вчасно виконати практичні завдання. В результаті можна отримати такі обов'язкові бали: – 60 балів - за вчасне та якісне виконання завдань практичних занять та інших поточних завдань, що становить поточну (практичну) складову його оцінки; – 40 балів – модульні контролі (20+20). Всього 100 балів. Шкала оцінювання наведена на сторінці навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1526 Додаткові бали студентам також можуть бути зараховані за конкретні пропозиції з удосконалення змісту навчальної дисципліни. Положення про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти http://ep3.nuwm.edu.ua/15311/ . Модульний контроль проходить у формі тестування на університетській платформі MOODLE.	
Поєднання навчання та досліджень	
Студенти мають можливість додатково отримати бали за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру, а також можуть бути долучені до написання та опублікування наукових статей з тематики курсу.	
Інформаційні ресурси	

Рекомендована література

Основна

1. Боголюбов В.М., Клименко М.О., Мельник Л.Г., Прилипко В.А., Клименко Л.В. Стратегія сталого розвитку: Підручник - Херсон: «ОЛДІ-ПЛЮС», 2012 – 446 с.
2. Клименко М.О., Клименко Л.В. Стратегія сталого розвитку – Рівне: 2010 – 267с.
3. Клименко М.О., Боголюбов В.М., Клименко Л.В., Брежицька О.А. Практикум з розробки стратегій місцевого сталого розвитку: навчальний посібник [М.О. Клименко, В.М. Боголюбов, Л.В. Клименко, О.А. Брежицька] / За ред. М.О. Клименка і В.М. Боголюбова. – Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2013 – 230 с.

Допоміжна література

4. Програма дій «Порядок денний на ХХІ століття» [Текст] / переклад з англійської: ВГО «Україна. Порядок денний на ХХІ століття». – К. : Інтелсфера, 2000. – 360 с.
5. Декларація та план виконання рішень Всесвітньої зустрічі на вищому рівні зі сталого розвитку (26 серпня – 4 вересня 2002 року, Йоганнесбург, Південна Африка) [Текст]. – Вид. друге. – К. : ПРООН/МПВСР, 2007. – 81 с.
6. Згуровський, М.З. Сталий розвиток у глобальному і регіональному вимірах: аналіз за даними 2005 р [Текст] / М.З. Згуровський. – К. : НТУ «КПІ», 2006. – 84 с.
7. Лук'яніхін, В.О. Екологічний менеджмент в системі управління збалансованим розвитком [Текст] : монографія / В.О. Лук'яніхін. – Суми : ВТД «Університетська книга», 2002. – 314 с.
8. Масловська, Л.Ц. Сталий розвиток продуктивних сил регіонів: теорія, методологія, практика [Текст] : монографія / Л.Ц. Масловська. – К. : Київ. нац. торг. екон. ун-т, 2003, –366 с.
9. Напрями національної політики участі громад у місцевому сталому розвитку. Аналітичний документ, муніципальна програма врядування та сталого розвитку [Текст]. – К. : ПРООН, 2007. – 64 с.
10. Об'єднання сил та ресурсів задля сталого розвитку. Співпраця між муніципалітетами. Посібник для практиків [Текст]. – К. : ПРООН, 2007. – 52 с.

Інформаційні ресурси

11. Законодавство України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.kiev.ua/>
12. Державний комітет статистики України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Складові навчальної дисципліни сприяють формуванню універсальних, міжпрофесійних навичок, які дозволяють адаптуватися до ситуації, успішно взаємодіяти в суспільстві, вирішувати нестандартні завдання:

Комунікація, ініціативність – під час презентації результатів виконання різних видів робіт, створення та представлення проектів перед аудиторією, студент розвиває навички говоріння, здатність чітко висловлювати свої ідеї та допомагати іншим зрозуміти складні концепції.

Проблемне мислення та критичний аналіз – студенти аналізують великі обсяги інформації, у т.ч. з наукових статей, дискутують стосовно різних точок зору та аргументують свої погляди.

Лідерство, цілеспрямованість – аудиторна робота над вирішенням проблемних питань розвиває вміння взяти на себе роль лідера в групі, допомагаючи організувати роботу та стимулювати колег до досягнення цілей.

Управління часом та пріоритетами – студенти розвивають навички планування та управління часом, щоб ефективно організувати процес навчання, враховувати організаційні вимоги курсу, підтримувати зворотній зв'язок із викладачем та вчасно звітувати про виконані види діяльності.

Дедлайни та перескладання

Терміни здачі проміжних контрольних модулів та підсумковий контроль (залік, екзамен) встановлені згідно Положення про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти (нова редакція). Перездача тестових завдань перевірки засвоєння теоретичного матеріалу здійснюється згідно з правилами ННЦНО та Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП. У разі незгоди студента з результатами оцінювання, студенти мають право діяти відповідно до Порядку звернень здобувачів вищої освіти та інших осіб, які навчаються в НУВГП, що передбачає подання апеляційної скарги, після чого скликається апеляційна комісія. Організація всіх видів навчальної діяльності в межах курсу проводиться згідно Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті водного господарства та природокористування. У випадках виявлення плагіату при виконанні завдання, здобувач не отримує бали і повинен виконати завдання повторно, згідно Положення про виявлення та запобігання академічного плагіату в Національному університеті водного господарства та природокористування (нова редакція). Доступ до відповідних локальних нормативних документів НУВГП (з останніми змінами та доповненнями) знаходиться за посиланням: <https://nuwm.edu.ua/sp/dokumenti>

Неформальна та інформальна освіта

Студенти мають право на визнання (перезарахування) результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті згідно з відповідним Положенням: <https://nuwm.edu.ua/files/1299/--/2012/-----.pdf>.

Зокрема студенти можуть самостійно проходити онлайн-курси на таких навчальних платформах, як Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших, для наступного перезарахування результатів навчання. При цьому важливо, щоб знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, мали зв'язок з очікуваними навчальними результатами даної дисципліни (освітньої програми) та перевірялись в підсумковому оцінюванні.

Правила академічної доброчесності

Списування під час проведення модульного контролю чи підсумкового контролю, передбачає позбавлення студента подальшого права здавати матеріал і у нього виникає академічна заборгованість.

За списування під час виконання окремих завдань, студенту знижується оцінка у відповідності до ступеня порушення академічної доброчесності.

Документи з Академічної доброчесності викладені на сайті університету <http://nuwm.edu.ua/sp/akademichna-dobrochesnistj>.

Студент зобов'язаний дотримуватися Кодексу честі студентів НУВГП, який встановлює загальні моральні принципи та правила етичної поведінки осіб, які навчаються в університеті, та якими вони мають керуватися у своїй діяльності: <http://ep3.nuwm.edu.ua/4917/1/Кодекс%20честі%20студентів%20зах.pdf>.

Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями встановленими [Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату в НУВГП](#):

Принципи доброчесності у НУВГП та відповідність показникам забезпечення якості вищої освіти регламентовано НАЗЯВО та положеннями відділу якості освіти НУВГП.

Сайт НАЗЯВО: <https://naqa.gov.ua/>

Відділ якості освіти НУВГП: <https://nuwm.edu.ua/struktorni-pidrozdili/vyo->

Вимоги до відвідування

Лекції та практичні заняття відбуваються в офлайн або онлайн режимі згідно розкладу.

Консультації будуть проводитися онлайн за допомогою Google Meet за кодом у домовлений зі студентами час.

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування тощо) навчання може відбуватись в он-лайн формі (змішана форма навчання) за погодженням із керівником курсу. Студент має право оформити індивідуальний графік навчання згідно відповідного положення <http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/>.

Здобувачі можуть на заняттях використовувати мобільні телефони та ноутбуки, але виключно в навчальних цілях з даної дисципліни.

Лектор

Людмила Клименко, кандидат с.-г.н. наук, доцент

Автор
Доцент

Людмила КЛИМЕНКО

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

Валерій СОРОКА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №1249
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП):
Сертифікат 3FAA9288358EC00304000009B6C3700C8C2C100

